

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

**דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2020
(בלתי מבוקרים)**

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

תוכן ענינים:

דוח דירקטוריון

דוחות כספיים של החברה המנהלת

דוחות כספיים של קרן הפנסיה

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ
דוח דירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2020

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת**1.1 תאור מאפיינים כלליים**

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן- החברה) פועלת מיום 1 ביוני 2007 כחברה מנהלת (חברה פרטית מוגבלת במניות). תחום פעילות החברה הינו ניהול קרנות פנסיה.

החברה מנהלת את יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן- הקרן) קרן פנסיה מקיפה, המאושרת על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן- הממונה) ונציבות מס הכנסה. הקרן הוקמה בשנת 1981. הקרן הינה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת ומיועדת להפקדות עצמאים בלבד.

על פי החלטת הממשלה מיום 29 במרס 1995 חל שינוי בתנאי ההסדר הפנסיוני, על פי הוראות משרד האוצר, ממשיכות קרנות הפנסיה הותיקות, החל מהיום האמור לפעול כקרנות סגורות, ואינן מצרפות אליהן עמיתים חדשים.

1.2 מעבר עמיתי תקופת הביניים

בחודש אפריל 2009 פרסם הממונה את חוזר הפנסיה 1-3-2009 הקובע עקרונות לטיפול ב"עמיתי תקופת הביניים". מדובר על אוכלוסיית עמיתים אשר הצטרפו לקרנות הפנסיה בתקופה שמתחילת ינואר 1995 ועד לסוף חודש מרס 1995, ובהתאם להחלטת הממשלה מסוף חודש מרס 1995, בדבר סגירת קרנות הפנסיה הוותיקות לקליטת עמיתים חדשים והקמת קרנות פנסיה חדשות תחתיהן, בתחולה רטרואקטיבית לינואר 1995, סווגו חבריים בקרנות הפנסיה החדשות. בעקבות פסיקת בג"צ שניתנה על עתירתם של חבריים המשויכים לאוכלוסיית עמיתים זו, פרסם הממונה הוראות לטיפול בעמיתים אלה, אשר עיקרן הוא מתן אפשרות לעמיתים אלה להצטרף לקרנות הפנסיה הוותיקות על פי המפורט בחוזר הפנסיה הנ"ל. החברה פעלה ליישם את הוראות הממונה על פי החוזר הנ"ל בגין עמיתי מקפת אישית (אשר השתייכו לקרן יוזמה חדשה אשר מוזגה לקרן "מקפת אישית" בינואר 2006), אליה הופנו בשנת 1995 עמיתים אשר ביקשו להצטרף לקרן.

1.3 התפתחויות בהסכמי ביטוח משנה

בקרן לא קיימים הסכמי ביטוח משנה.

1.4 פרטים על אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה**1.4.1. מיזוג החברה והעברת ניהול קרן הפנסיה יוזמה ממגדל ביטוח למגדל מקפת פנסיה וקופות גמל**

ביום 28 באוקטובר, 2019 אישר דירקטוריון החברה התקשרות בהסכם למיזוג החברה למגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ (להלן- "מגדל מקפת") וזאת בהתאם למיזוג סטטוטורי בהתאם לפרק הראשון בחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (בכפוף לאישור בעלי מניות החברה). בנוסף, אישר הדירקטוריון את העברת ניהול הקרן לניהול מגדל מקפת בהתאם לסעיף 41 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולהוראות הממונה על שוק ההון בענין זה. השלמת האמור, כפופה לבחינה של היבטים שונים לרבות כאלו שנקבעו בתנאים מתלים המפורטים בהסכם וביניהם, קבלת אישור מרשות המסים, אישורי רשויות, תיקון תקנון וכל אישור נוסף, ככל שיידרש.

1.4.2. כרית הביטחון

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017. החוק מעגן מתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בו. כמו כן, החוק כולל כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ובכללן יוזמה קרן פנסיה לעצמאים, בהתאם לעקרונות ולתנאים המפורטים בו. כרית הביטחון מיועדת לשמש לצורך כיסוי גרעון שיכול להיווצר בקרנות כתוצאה מירידה בשיעורי ריבית צפויים על-פיהם מחושבות ההתחייבויות של הקרנות במאזני הקרנות ("עקום הריבית") ביחס לריבית צמודה בשיעור של 4%.

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת (המשך)**1.4 פרטים על אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)****1.4.2 כרית הביטחון (המשך)**

בהתאם לחוק, קרן שאינה בהסדר תהיה זכאית לקבל סיוע מכרית הביטחון אם תיקנה את תקנונה כך שהופחתו התחייבויותיה כלפי עמיתי הקרן, לרבות כלפי מקבלי הגמלה, בהתאם לחוק כמפורט להלן:

גיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן יועלה בהדרגה בהתאם לגיל הפרישה לנשים ולגברים כפי שיהיה בחוק גיל פרישה מעת לעת, כאשר הקיצבה שתשולם החל מגיל הפרישה תעמוד על הסכום שהיה משולם למבוטח טרם שינוי גיל הפרישה כאמור.

הקצבה של מי שביקש לקבל קצבה לפני הגיעו לגיל הזכאות החדש תופחת בשיעור שיקבע בתקנון הקרן לפי חישוב אקטוארי שיבטיח כי הקדמת הפרישה כאמור לא תגדיל את ההתחייבויות לקרן.

מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:

- בשנה הקובעת (השנה שבה הופחתו התחייבויות הקרן בשיעור השפעת השינויים בתקנון) - 0.75%
- בשנה הראשונה שלאחר השנה הקובעת - 1.00%
- בשנה השניה שלאחר השנה הקובעת - 1.50%
- מהשנה השלישית שלאחר השנה הקובעת ואילך - 1.75%

הממונה רשאי לאשר לקרן ותיקה שאינה בהסדר לתקן את תקנונה, כך שייקבע בו כי לאחר שגיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן הועלה, תוגדל קצבת הזקנה למי שלגביו הועלה גיל הזכאות כאמור, בשיעור מסוים, ובלבד שהעלות הנובעת מההגדלה תמומן באמצעות הפחתת התחייבויות אחרות של הקרן וסך הפחתת התחייבויות הקרן לאחר תיקונים אלו, יהיה בגובה הפרשי ההתחייבויות בשל העלאת גיל הזכאות.

החברה אימצה את כרית הביטחון תוך תיקון תקנון הקרן באופן שיכללו בו השינויים הנדרשים על-פי החוק כאמור. תיקון התקנון אושר ע"י רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ונכנס לתוקף החל מיום 1 במרס 2017.

תיקון התקנון כאמור, אשר נדרש לצורך קבלת הכרית, הקטין את ההתחייבות למבוטחים בסך של כ-169 מיליוני ש"ח (במונחי סוף חודש מרס 2017) תוך גריעת זכויות בשיעור אחיד בסך 5.7%.

להלן פירוט השינויים העיקריים שבוצעו בתקנון הקרן:

1. כלל זכויות העמיתים בקרן (זכויות שנצברו וזכויות שיצברו בעתיד) הופחתו בשיעור 5.7%. ההפחתה חלה על כל תשלום (ובכלל זה, החזר כספים או פדיון, כל גמלה (גמלת זקנה, גמלת נכות וגמלת שאירים) או היוון גמלה) שתשלם הקרן, החל מיום 1/3/2017, לעמית או לשאירים או למוטבים או ליורשים ולכל מאן דהוא ובכלל זה לצדדים שלישיים. על אף האמור, שיעור ההפחתה ביחס למקבלי גמלה, יהיה מדורג ויעדכן את הגמלאות בשיעור של 1.9% מדי שנה, במשך 3 שנים עד להפחתה כוללת בשיעור 5.7%. ההפחתה מכל גמלה תחול הן על מקבלי גמלה קיימים, שהחלו לקבל גמלה לפני ה-1/3/2017 והן על מי שתחילת תשלומי הגמלה בגינו תהא לאחר ה-1/3/2017, בהתאם לשיעור הכולל בכל מועד.

2. כלל עמיתי הקרן (גברים ונשים) יהיו רשאים להמשיך ולשלם דמי ביטוח לקרן לאחר גיל 65 ועד גיל 67. דמי ביטוח אלו יקנו צבירה של זכויות נוספות להגדלת קצבאות זקנה, נכות ושאירים בהתאם לצבירה שתחושב על תשלומי דמי הביטוח הנוספים שישולמו.

ליום 30 בספטמבר 2020, לאחר אימוץ כרית הביטחון שנעשה בד בבד עם תיקון התקנון והפחתת הזכויות כמפורט בבאור 5 בדוחות הקרן, הציגה הקרן גרעון אקטוארי בסך כ-291.1 מיליון ש"ח (גרעון בשיעור של כ-10.11% מסך התחייבויות הקרן) לפני הפעלת כרית הביטחון. לאחר הפעלת כרית הביטחון, אופס סכום הגרעון.

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת (המשך)**1.4. פרטים על אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)****1.4.3. התמודדות החברה עם משבר נגיף הקורונה**

פרטים בדבר התמודדות החברה עם משבר נגיף הקורונה, ראה סעיף 2.4. להלן.

2. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית**2.1. סביבה מקרו כלכלית**

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה¹.

התפתחויות במשק ובתעסוקה

החברה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על היקף התביעות ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף החיסכון לטווח ארוך.

הסביבה העולמית - במהלך התקופה המדווחת, בעקבות משבר נגיף הקורונה חלה ירידה ניכרת בפעילות הגלובאלית לרבות בסחר העולמי. התפשטות המשבר הביאה לתגובה חדה של הבנקים המרכזיים והממשלות. מרבית הבנקים הפחיתו את הריביות בחדות ונקטו במגוון צעדי הרחבה ואספקת נזילות לשווקים. כמו כן ממשלות במדינות רבות מפעילות תכניות סיוע רחבות היקף על מנת למתן את פגיעת המשבר ולתמרץ את הפעילות הכלכלית. כתוצאה מכך ולאור הירידה בהיקפי התחלואה והקלת מדיניות הסגרים, הכלכלה העולמית הציגה שיפור במהלך הרבעון המדווח.

המשק הישראלי - משבר הקורונה קטע את מגמת הצמיחה ובעקבותיו חלה ירידה בתוצר. משבר הקורונה הביא להתכווצות ניכרת בהיקף הפעילות הכלכלית ולזינוק חד במספר דורשי העבודה. במהלך הרבעון השלישי, לאחר הסגר הראשון ובטרם הטלת הסגר השני, רשם המשק הישראלי התאוששות מהירה בפעילות הכלכלית, אולם הטלת הסגר השני בחודש ספטמבר, בעקבות הגידול בתחלואה, הובילה שוב לירידה חדה בביקושים.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון השלישי של שנת 2020² ברבעון המדווח התוצר המקומי הגולמי עלה בכ-37.9% בחישוב שנתי לעומת הרבעון השני בו חלה התכווצות משמעותית, אך ירד בכ-1.4% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. השינויים בתוצר המקומי הגולמי בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2020 הושפעו ממשבר הקורונה ונקיטת הצעדים של הממשלה לבלימת התפשטות הנגיף. בסיכומה של התקופה המדווחת התוצר ירד בכ-3.0% בחישוב שנתי לעומת התקופה המקבילה אשתקד, זאת לעומת עלייה של כ-3.4% בשנת 2019 כולה. בתוצר המקומי לנפש חלה עלייה של כ-35.7% ברבעון המדווח במונחים שנתיים לאחר ירידה של כ-30.8% ברבעון השני של השנה וירידה של כ-8.7% ברבעון הראשון של השנה, וזאת לאחר עלייה של כ-1.5% בשנת 2019 כולה.

שוק העבודה - על פי דיווחי הלשכה המרכזית לסטטיקה, טרם הטלת הסגר השני, שיעור האבטלה (הכולל בלתי מועסקים/נעדרו זמנית מעבודתם בשל נגיף הקורונה או הפסיקו לעבוד בגלל פיטורין/סגירת מקום העבודה ממרץ 2020) התייצב על כ-11%-12%, אך במחצית השנייה של חודש ספטמבר, עם הטלת הסגר השני במשק, שיעור האבטלה עלה לכ-20%.

בשכר הריאלי חלה עלייה של כ-7% בחודשים ינואר-אוגוסט 2020 לעומת ממוצע שנת 2019. עלייה זו הינה על רקע אחוזי האבטלה הגבוהים שהתמקדו בבעלי משכורות נמוכות יחסית במשק.

¹ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
² לפי אומדן החשבונות הלאומיים לרבעון השלישי של שנת 2020 שפורסם ביום 16 בנובמבר 2020.

2. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית (המשך)**2.2. שוק ההון**

החברה וקרן הפנסיה שבניהולה משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור עמיתי הקרן והן על רווחי החברה.

בתקופה המדווחת חלה טלטלה בשווקי ההון בארץ ובעולם על רקע משבר הקורונה, תוך ירידות שערים חדות במדדי המניות המובילים בעולם ברבעון הראשון של שנת 2020 ועליה בתנודתיות ובסיכון. צעדי המדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים בעולם הביאו במהלך הרבעונים השני והשלישי של שנת 2020 לעליות בשווקי המניות שקיזזו חלקית את הירידות האמורות, אם כי שווקי ההון נותרו תנודתיים. להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

שינוי במדדי שוק ההון	1-9.2020	7-9.2020
אינפלציה (מדד ידוע)	(0.6%)	0.1%
אינפלציה (מדד בגין)	(0.7%)	0.1%
אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)	2.3%	(0.5%)
אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)	0.4%	(1.2%)
אג"ח קונצרניות (ריאלי)	(1.7%)	4.2%
מדד ת"א 35 (ריאלי)	(21.8%)	(2.6%)
מדד ת"א 90 (ריאלי)	(4.3%)	11.7%
מדד ת"א 125 (ריאלי)	(16.3%)	1.4%
מדד MSCI (נומינלי)	(0.0%)	7.7%
מדד NASDAQ100 (נומינלי)	30.7%	12.4%
מדד DOW JONES (נומינלי)	(2.7%)	7.6%
שער הדולר (נומינלי)	(0.4%)	(0.7%)

ריבית- לאחר שבחודש אפריל 2020 בנק ישראל הוריד את הריבית המוניטרית בכ-0.15%, בחודש ספטמבר 2020 עמדה הריבית על 0.1%, לעומת ריבית של 0.25% בחודש דצמבר 2019. הריבית הריאלית בסוף התקופה המדווחת הייתה בשיעור של כ-0.2% לעומת ריבית ריאלית שלילית של כ-0.6% בדצמבר 2019.

אגרות חוב ממשלתיות- ברבעון המדווח חלו עליות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות והצמודות בכל הטווחים. בסיכומה של התקופה המדווחת, נרשמו ירידות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות ומנגד עליות בתשואות לפדיון של האג"ח הצמודות, למעט בטווח הארוך.

אגרות חוב קונצרניות- ברבעון המדווח חלה ירידה בתשואות לפדיון של האג"ח הקונצרניות בשל ירידה במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות. עם זאת, בסיכומה של התקופה המדווחת נרשמה עלייה בתשואות לפדיון באג"ח הקונצרני על רקע העלייה במרווח הסיכון ועליה בתשואות לפדיון של חלק מהאג"ח הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות החברה וקרן הפנסיה שבניהולה.

לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים.

2.3. התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

מדד המחירים לצרכן בגין חודש אוקטובר 2020 עלה בכ-0.3%. בחודש נובמבר 2020, על רקע הבחירות לנשיאות ארה"ב וקבלת תוצאות חיוביות בפיתוחי חיסון לקורונה, חלו עליות בשערי המניות בארץ ובחו"ל.

2. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית (המשך)**2.4. משבר הקורונה****כללי**

בעקבות ההתפרצות של נגיף הקורונה (COVID-19) בסוף שנת 2019, והתפשטותו למדינות רבות בעולם, חלה ירידה חדה בהיקפי הפעילות הכלכלית והוכרזו מגבלות על תנועה ותעסוקה באזורים רבים בעולם ובישראל. התפשטות נגיף הקורונה והנקיטה בצעדי ההתגוננות גרמו וגורמים לפגיעה כלכלית מהותית ולמגמות שליליות בכלכלה העולמית ובשווקי ההון בעולם, לרבות בישראל.

על אף שניכרת התאוששות בשוקי ההון לעומת שיא המשבר, הרי שהשווקים נותרו תנודתיים, ונתמכים בצעדים חסרי תקדים שננקטו על ידי בנקים מרכזיים בעולם.

במהלך הרבעון המדווח רשם המשק הישראלי התאוששות בפעילות הכלכלית, אולם הטלת הסגר השני בחודש ספטמבר 2020, בעקבות הגידול התחלואה, הובילה לירידה בפעילות ובביקושים. לאחר תאריך המאזן קצב התפשטות המחלה שב ועלה בעיקר במדינות שנקטו מדיניות של הקלה בסגר, מה שעלול להוביל לבלימת ההתאוששות הכלכלית.

למשבר הכלכלי שנוצר עקב התפשטות נגיף הקורונה השלכות על פעילות ועסקי החברה.

כמפורט בסעיף 2.2, שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2020 התאפיינו בתנודתיות רבה בשווקים הפיננסיים. העליות בשווקים הפיננסיים שחלו ברבעון השני והשלישי קיזזו חלק ניכר מירידת הערך שנרשמה ברבעון הראשון בתיק הנוסטרו וכן קיזזו את ההפסדים שנרשמו ברבעון הראשון בתיק קרן הפנסיה שבניהול החברה.

היקף נכסים מנוהלים

נכון ליום 30 בספטמבר 2020, סך שווי הנכסים המנוהלים בחברה, אשר להם השפעה על גובה דמי הניהול מנכסים שנגבים על ידי החברה במסגרת ניהול קרן הפנסיה, ירד בכ-23.6 מיליון ש"ח (מכ-2,007 מיליון ש"ח ב-31/12/19 לכ-1,984 מיליון ש"ח ב-30/9/20), ירידה של כ-1.18% לעומת סוף שנת 2019.

הפקדת דמי גמולים

במהלך תקופת הדיווח חלה ירידה בהפקדות דמי גמולים של כ-11.79% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. במהלך הרבעון השלישי של השנה חלה עלייה לא מהותית בסכומי ההפקדות אל מול הסכומים אשר הופקדו במהלך שני הרבעונים הראשונים של השנה. יצויין כי היות שקרן הפנסיה סגורה למצטרפים חדשים ומספר העמיתים בה הולך ופוחת עם השנים (ראה סעיף 7.6 להלן).

יובהר, כי נכון למועד זה, אין ביכולתה של החברה להעריך באופן מלא את ההשלכות העתידיות וארוכות הטווח של משבר נגיף הקורונה על פעילותה ומצבה העסקי, בין היתר לאור התנודתיות החריפה בשוקי ההון, חוסר הוודאות בדבר משכו הצפוי של משבר נגיף הקורונה, עצמתו והשפעותיו על המשק הישראלי והגלובלי.

מובהר כי התפשטותו של נגיף הקורונה והנחיות הגורמים המוסמכים במדינת ישראל ומחוצה לה בקשר עם אופן ההתמודדות עמו, לרבות התפרצות נוספת והטלת מגבלות שונות בעקבותיה והתקופה והתנאים בהם יחזור המשק בישראל לשגרה, אינן, מטבע הדברים, בשליטת החברה וקיימת אי ודאות ביחס להשלכותיו הישירות ו/או העקיפות על השווקים השונים, ובפרט על המשק הישראלי. בהתאם, אין לחברה יכולת לצפות או לאמוד באופן ודאי את ההשפעות של נגיף הקורונה על פעילותה של החברה, ומידע, ככל שהוא כלול בדיווח הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. הערכות החברה בדבר השלכות נגיף הקורונה על פעילות החברה, עשויות שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, בין היתר ככל שיחולו שינויים בהנחיותיהם של הגורמים המוסמכים בארץ ובעולם בקשר עם נגיף הקורונה לרבות התפרצויות נוספות.

2. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית (המשך)**2.4. משבר הקורונה (המשך)****סיכוני סייבר**

כחלק ממשבר הקורונה העולמי, חלה עלייה בהיקף מתקפות הסייבר. כחלק מההיערכות הכוללת של החברה, החברה נקטה בצעדים משמעותיים להגנה מפני איומי הסייבר הרבים המאפיינים תקופה זו. לפרטים ראו סעיף 2.4.1. לדוח הדירקטוריון שנכלל בדוח הרבעון הראשון לשנת 2020.

סיכונים ביטוחיים וביטוח משנה

בהתאם להתפתחות משבר הקורונה עד למועד דוח זה, בקרן הפנסיה לא התממשו חשיפות ביטוחיות, בנוגע לתחלואה ותמותה, בהקשר הישיר של נגיף הקורונה. ככל שתהנה התפרצויות נוספות של נגיף הקורונה, וכתלות בצעדים אשר ינקטו על ידי הממשלה, עשויים להתממש אחד או יותר מהסיכונים הביטוחיים בתחומי הפעילות של קרן הפנסיה שבניהול החברה.

בהקשר זה יצוין כי למצב התעסוקה במשק ועלייה בשיעורי האבטלה השלכה שלילית מהותית ביחס לסיכוני תביעות נכות בקרן הפנסיה שבניהול החברה. על פי מחקרים, עליה של 1% בשיעור האבטלה, עלולה להביא לגידול של בין 5% ל-10% בשכיחות תביעות נכות אלו וכן להארכת משך התביעות של תביעות קיימות ובהתאמה להשפיע לרעה על האיזון הדמוגרפי של קרן הפנסיה שבניהול החברה.

היבטי כח אדם - שגרת העבודה בחברה

הגבלת הפעילות העסקית אשר נקבעה במסגרת רגולציית החירום להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה בחודשים מרס-מאי 2020, לא חלה על גופים חיוניים, ובהם החברה, אולם לנוכח מגבלות הריחוק החברתי שקבע משרד הבריאות, ובין היתר לאור הרצון לקיים שגרת עבודה בצוותים אורגניים ("קפסולות"), החברה פעלה, ועדיין פועלת, במתכונת של עבודה בקפסולות בשילוב עבודה מהבית וטרם חזרה למתכונת עבודה מלאה שגרתית. החברה נקטה וממשיכה לנקוט בצעדים המחויבים על מנת להתמודד עם המצב, בין היתר באמצעות קיום הערכות מצב שוטפות, ביצוע פעולות לצמצום ומניעת הדבקות בקרב עובדי החברה ולקוחותיה והתאמת אופן העבודה בחברה.

לפרטים נוספים, ראה סעיף 2.4.1. לדוח הדירקטוריון לרבעון הראשון לשנת 2020 של החברה, כפי שפורסם ביום 26 במאי 2020.

3. שינויים נוספים שחלו בתחום לרבות מגבלות וחקיקה החלים על התחום

תחומי הפעילות של החברה נתונים לשינויים בהסדרים תחיקתיים. ההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2020 ועד לפרסום הדוח השנתי לשנת 2019, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2019. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי לשנת 2019 ועד למועד פרסום דוח זה וחוזרים מהותיים בתקופת הדוח, ואשר אינם מוצגים בפרקים אחרים בדוח זה. המידע המופיע בסעיף זה בנוגע להערכות החברה הינו בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על נוסח החוק/החוזר/טיוטה כפי שהיא במועד הדוח ועל הערכות והנחות החברה בדבר דרכי פעולה שבהם יבחרו הגופים הפועלים בשוק. הערכות אלה עשויות שלא להתממש אם ישתנו ההוראות או יעודכנו או יישמו באופן אחר מזה החזוי.

הסדרים בתוקף

בחודש ספטמבר 2020 פרסם תיקון לתקנות הוצאות ישירות. התיקון מאריך את הוראת השעה שנקבעה בתקנה 3א מיום 31.12.2019 ליום 28.2.2021. הוראת השעה בעיקרה, קובעת תקרה להיקף הוצאות מסוימות שאותן ניתן לגבות כהוצאות ישירות.

בנוסף, התיקון מחריג מתקרת ה-25%, מעבר להוצאות הנובעות ממתן הלוואה או מהשקעה במניות לא סחירות למימון פרויקטים לתשתיות, גם השקעה בקרנות השקעה למימון פרויקטים לתשתיות בישראל או מהשקעה בתחום טכנולוגיה עלילית (היי-טק) בישראל, בתנאים ובאופן שיוורה הממונה. בנוסף התיקון מוסיף חובות דיווח: על גוף מוסדי לידע אדם המעוניין להצטרף כעמית או כמבוטח לקופת גמל, כי נוסף על דמי הניהול ייגבו מנכסי הקופה הוצאות ישירות לפי תקנות אלה וכן את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו בשנה החולפת מנכסי הקופה. בנוסף, גוף מוסדי ידווח לעמית או למבוטח את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו מנכסי הקופה, וכן את סוגי ההשקעות שבגינם הוא גבה הוצאות ישירות מנכסי הקופה ואת התשואה בניכוי הוצאות ישירות, כל זאת במסגרת דיווחי קופת הגמל שנשלחים לעמית ולמבוטח. התחילה של הארכת הוראת השעה הינה רטרואקטיבית- החל מיום 16.6.2020.

טיוטות להסדרים תחיקתיים

בחודש ספטמבר 2020 פרסם הממונה טיוטת תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים (בפסקה זו- "הטיוטה"). חוק הפיקוח קובע שהמפקח יאשר מינוי של נושא משרה וכן של מספר בעלי תפקידים נוספים בגוף מוסדי. לצד זאת, החוזר קובע את אופן הדיווח ביחס לאותם נושאי משרה ובעלי תפקידים בעת הגשת בקשת אישור מינוי כאמור וכן קובע חובת דיווח לממונה גם על בעלי תפקידים נוספים שאינם טעונים אישור מראש ומסדיר את האופן שבו יש לדווח על מינויים ואת המידע שיש למסור בעניינם.

בטיוטה, מסדיר הממונה את אופן הדיווח ומסירת הודעה על מינוי דירקטור לתקופה נוספת, אשר תימסר לממונה לאחר כל אסיפה שנתית שבה מונה דירקטור כאמור. כמו כן, נקבע בטיוטה חובת דיווח, אחת לשלוש שנים, בהתאם לחובת הדיווח הקיימת בעת אישור מינוי לראשונה של כהונה, וזאת כפי שנכתב בדברי ההסבר של הטיוטה, על מנת לאפשר לממונה לעקוב אחר שינויים שחלים לגבי כשירותו והתאמתו של דירקטור מדי שנה ולהפעיל את סמכותו מתוקף סעיף 41(א) לחוק הפיקוח להתנגד למינוי נושאי משרה, ככל שימצא לנכון.

3. פרטים על אירועים מהותיים אחרים**עקרונות מדיניות משרד האוצר בנושא השקעות בקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות**

בהמשך להחלטה מספר 72 מיום 25 במרס 2003, ולנוכח הפסקת הנפקת אגרות החוב המיועדות מסוג מירון בקרנות הפנסיה הוותיקות קבע משרד האוצר במכתבו שה. 13449-2004 מיום 31 באוקטובר 2005 כי קרן פנסיה ותיקה שהוראות פרק ז' 1 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 אינן חלות עליה תהייה זכאית לקבלת סיוע כספי אשר יקבע כסכומם של כל אלה:

3.4. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים-

3.4.1. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מיועדות כאמור בדוחות הכספיים של הקרן ליום 31 בדצמבר של שנת הכספים בגינה ניתן הסיוע הכספי (להלן בפסקה זו- הדוחות הכספיים) כפי שהוגשו לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

3.4.2. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

3.5. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים-

4.2.1. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר 2004 או לאחריו כאמור בדוחות הכספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום האמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

4.2.2. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן כאמור בדוחות הכספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני יום 1 בינואר 2004 לבין 4%, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

הסיוע הכספי לעמיתים שאינם עמיתי הביניים כאמור ניתן בגין כל שנת כספים, משנת 2004 ואילך ולעמיתי תקופת הביניים החל משנת 2009.

תיקון של תקנות מס הכנסה כללים לניהול ואישור קופות גמל (תיקון מס' 3) התשס"ג-2003- הפסקת השקעות באג"ח מיועדות מסוג "מירון"

בהתאם לתיקון הנ"ל מיום 4 באוגוסט, 2003, החל מתאריך 1 בספטמבר, 2003 הופסקה ההשקעה החדשה באג"ח מסוג "מירון" (אשר נשאה ריבית ריאלית בשיעור 5.57%). כתוצאה מכך, החל ממועד זה, מושקע כל הגידול בצבירת החסכון, בהשקעות חופשיות, בהתאם להסדר התחיקתי. ההשקעה באג"ח מיועדות מסוג "ערד" (הנושאות ריבית ריאלית בשיעור 4.86%) חודשה במהלך שנת 2012, כאשר שיעור האג"ח המיועדות מסך נכסי הקרן פחת מ-30%. יתרת 70% הנכסים הצבורים תושקע בשוק ההון.

יצויין כי רכישת אגרות חוב מיועדות למסלול עמיתי ינואר- מרס ולמסלול עמיתים ותיקים נעשית בנפרד ומגבלת 30% ממדדת בנפרד לכל מסלול.

4. שיווק וכניסה לתחומי פעילות חדשים

1.1. כמפורט בסעיף לעיל, קרן הפנסיה יוזמה הינה קרן סגורה ואינה מצרפת עמיתים חדשים ולפיכך אין לה פעילות שיווקית.

5. חברה מנהלת

6.1. מצב כספי

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020
אלפי ש"ח		
2,456	1,741	4,464
5,367	5,819	5,787
82	76	5
453	515	8
8,358	8,151	10,264
1,345	1,262	-
9,703	9,413	10,264
1,562	1,744	648
65	45	53
55	98	3
11,385	11,300	10,968

נכסי חוב סחירים
 אג"ח ממשלתי לא צמוד
 אג"ח ממשלתי צמוד מדד
 אג"ח קונצרני לא צמוד
 אג"ח קונצרני צמוד מדד

אחרות
 תעודות סל

סה"כ השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים
 נכסי מסים שוטפים
 חייבים ויתרות חובה

סה"כ נכסים

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020
אחוזים		
73.41	72.13	93.58
11.81	11.17	-
85.22	83.30	93.58
13.72	15.43	5.91
0.57	0.40	0.48
0.49	0.87	0.03
100.00	100.00	100.00

נכסי חוב סחירים
 אחרות

סה"כ השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים
 נכסי מסים שוטפים
 חייבים ויתרות חובה

סה"כ נכסים

6. חברה מנהלת (המשך)

6.2. עיקרי התוצאות הכספיות

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 בספטמבר		30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2019	2020	2019	2020	
2019	אלפי ש"ח		2019	2020	
12,642	3,271	3,219	9,486	9,487	הכנסות מדמי ניהול מקרן פנסיה, נטו
290	122	17	281	88	רווחים מהשקעות, נטו
<u>12,932</u>	<u>3,393</u>	<u>3,236</u>	<u>9,767</u>	<u>9,575</u>	סך כל ההכנסות
<u>438</u>	<u>67</u>	<u>(31)</u>	<u>377</u>	<u>(226)</u>	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

סך הכנסות דמי הניהול מקרן הפנסיה נשארו זהים לתקופה המקבילה אשתקד.

6.3. הון עצמי

ראה באור 4 בדוח הכספי של החברה המנהלת.

6. קרן הפנסיה

7.1. מצב כספי

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2019	
	אלפי ש"ח		
893,360	862,957	905,483	ניירות ערך שאינם סחירים
896,897	884,810	863,125	ניירות ערך סחירים
91,804	94,482	88,964	הלוואות
2,601	2,456	2,608	נדל"ן להשקעה
1,884,662	1,844,705	1,860,180	סך הכל השקעות
96,992	96,025	101,586	מזומנים ושווי מזומנים
21,822	16,104	16,245	סיוע ממשלתי כספי
5,635	15,195	12,291	חייבים ויתרות חובה
2,009,111	1,972,029	1,990,302	סך הכל נכסים
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2019	2019	2020	
	אחוזים		
44.47	43.76	45.49	ניירות ערך שאינם סחירים
44.64	44.87	43.37	ניירות ערך סחירים
4.57	4.79	4.47	הלוואות
0.13	0.12	0.13	נדל"ן להשקעה
93.81	93.54	93.46	סך הכל השקעות
4.83	4.87	5.10	מזומנים ושווי מזומנים
1.09	0.82	0.82	סיוע ממשלתי כספי
0.27	0.77	0.62	חייבים ויתרות חובה
100.00	100.00	100.00	סך הכל נכסים

7. קרן הפנסיה (המשך)

7.2. עיקרי התוצאות הכספיות

הכנסות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום			לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום	
	לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום	
	31 בדצמבר	30 בספטמבר		30 בספטמבר	
	2019	2019	2020	2019	2020
	אלפי ש"ח				
ממזומנים ושווי מזומנים	(2,933)	(576)	(254)	(3,140)	(1,444)
מניירות ערך שאינם סחירים:					
מאגרות חוב ממשלתיות	110,915	36,215	(3,947)	98,345	9,269
מאגרות חוב אחרות	3,736	801	382	3,304	(278)
ממניות וניירות ערך אחרים	7,672	1,858	6,095	5,869	5,972
	122,323	38,874	2,530	107,518	14,963
מניירות ערך סחירים:					
מאגרות חוב ממשלתיות	40,820	18,853	(8,748)	32,659	11,422
מאגרות חוב אחרות	21,093	3,948	7,161	19,878	(3,697)
ממניות וניירות ערך אחרים	57,064	(202)	15,676	35,835	(14,257)
	118,977	22,599	14,089	88,372	(6,532)
מפקדונות והלוואות	8,217	1,679	2,449	7,260	659
מנדליין להשקעה	298	51	43	108	112
מסיוע ממשלתי כספי	21,817	5,634	5,643	16,099	16,243
סה"כ	268,699	68,261	24,500	216,217	24,001

סך ההכנסות בתקופת הדו"ח קטנו בסך של כ-192.22 מיליון ש"ח אל מול התקופה המקבילה אשתקד (מהכנסות של כ-216.22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד להכנסות של כ-24.00 מיליון ש"ח בתקופת הדוח). להלן הגורמים העיקריים אשר השפיעו על הכנסות הקרן והשינוי בהם בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

1. באפיק ניירות ערך שאינם סחירים חל קיטון בהכנסות בסך של כ-92.56 מיליון ש"ח (מהכנסות של כ-107.52 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד להכנסות של כ-14.96 מיליון ש"ח בתקופת הדוח). עיקר הקיטון נובע מאפיק אגרות החוב הממשלתיות הבלתי סחירות (אג"ח מיועדות מסוג מירון וערד).
2. באפיק ניירות ערך סחירים חל קיטון בהכנסות בסך של כ-94.90 מיליון ש"ח אל מול התקופה המקבילה אשתקד (מהכנסות של כ-88.37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד להכנסות של כ-6.53 מיליון ש"ח בתקופת הדוח). עיקר הקיטון נובע מאפיק המניות וניירות הערך האחרים (הכנסות של כ-35.84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לעומת הפסדים של כ-14.26 מיליון ש"ח בתקופת הדוח).

7.3. תמצית המאזן האקטוארי

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		סה"כ התחייבויות הקרן *
	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2020	
	אלפי ש"ח		
2,811,019	2,683,246	2,879,936	עודף (גרעון) אקטוארי
-	-	-	

* ההתחייבויות המוצגות כוללות גם התחייבויות שיצברו בעתיד ובתוספת (ניכוי) עודף (גרעון) אקטוארי.

7. קרן הפנסיה (המשך)**א. הוראות תקנון הקרן בנושא איזון אקטוארי:**

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן (זכויות נצברות וזכויות עתידיות), נכון לתאריך הדין וחשבון הכספי השנתי, אשר במסגרתו יחושב העודף האקטוארי או הגירעון האקטוארי של הקרן (להלן- "המאזן האקטוארי השנתי"). איזון אקטוארי יעשה ביחס לכלל האוכלוסייה וללא אבחנה בין עמיתים ותיקים לעמיתי תקופת הביניים.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על עודף אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה (להלן- "העודף המקסימאלי"), תגדיל הקרן את זכויות העמיתים, הפנסיונרים והשאיירים בגין העודף האקטוארי העולה על העודף המקסימאלי, וזאת בכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי, ובכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון של 5%-3% (ועד בכלל) מסך כל התחייבויות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

שינוי זכויות כאמור יחול רק על עמיתי הקרן וכן על פנסיונרים ושאיירים ביום 31 במרס שלאחרי תום השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי השנתי, וזאת בגין זכויותיהם כפי שהיו ביום 31 בדצמבר של השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי כאמור.

המאזן האקטוארי השנתי יתבסס על נתונים שונים, הכוללים בין היתר: דמי ניהול, נתונים דמוגרפיים, שכר ממוצע במשק, תשואה שתשיג הקרן בפועל, והכל בהתאם להסדר התחיקתי כפי שיהיה מעת לעת.

הוראות נוספות של משרד האוצר בנושא איזון אקטוארי:

במכתב האוצר מיום 3 במרס, 2015 בנושא מנגנון איזון אקטוארי בקרן פנסיה ותיקה נקבע שבכוונת האוצר לשנות את אופן הדיווח על התחייבויות ונכסי הקרן כך ששיעור הגירעון או העודף המוצג במאזן האקטוארי יהא זהה לשיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן. עוד נקבע במכתב כי חברה מנהלת נדרשת להפעיל מנגנון איזון אקטוארי אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

ליום 31 בדצמבר 2016 שיעור עדכון זכויות העמיתים שנדרש על מנת להביא את הקרן לאיזון עלה אף הוא על 5%.

נוכח תוצאות המאזן האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2016 בו הוצג גירעון בשיעור העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן אשר חייב גריעת התחייבות לצורך איזון הקרן בשיעור העולה אף הוא על 5% מסך כל התחייבויות הקרן- מחוייבת היתה הקרן בהתאם לתקנונה להפחית זכויות פנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בסכום של כ-199 מיליון ש"ח (בכפוף לאישור הממונה), אילולא היתה מעדכנת את התקנון לצורך קבלת כרית הביטחון (הפחתת זכויות העמיתים כתוצאה מתיקון התקנון לצורך אימוץ כרית ביטחון הסתכמה בסכום נמוך יותר של כ-169 מיליון ש"ח כמפורט בסעיף 1.4.2. לעיל).

ליום 30 בספטמבר 2020, לאחר אימוץ כרית הביטחון שנעשה בד בבד עם תיקון התקנון והפחתת הזכויות הציגה הקרן גירעון אקטוארי בסך כ-291.1 מיליון ש"ח (גירעון בשיעור של כ-10.11% מסך התחייבויות הקרן) לפני הפעלת כרית הביטחון.

7. קרן הפנסיה (המשך)

ב. עודף / גירעון האקטוארי של הקרן:

למועד המאזן סכום הגרעון האקטוארי הינו אפס (בדומה ליום 31 בדצמבר 2019).
 הקרן נשארה בתקופת הדוח באיזון אקטוארי כתוצאה מהגורמים הבאים: עליה בגירעון שנבעה בעיקר מהשפעת הירידה בווקטור ריביות ההיוון בסך כ-82.1 מיליון ש"ח בתוספת השפעת שינויים דמוגרפיים בסך כ-37.0 מיליון ש"ח כתוצאה מגידול בשכר הממוצע במשק בפועל ביחס לצפוי ובקיזוז השפעת התשואה בפועל שהיתה גבוהה מהתשואה החזויה בסך כ-19.2 מיליון ש"ח, ובקיזוז השפעות אחרות בסך כ-10.6 מיליון ש"ח. כמו כן, בעקבות עיגון כרית הביטחון בחקיקה ואימוצה על ידי הקרן בשנת 2017, הגדילה הקרן, במהלך תקופת הדוח, את העתודה לשימוש בכרית הביטחון לגובה של כ-291.1 מיליון ש"ח ואיפסה את סכום העודף למועד המאזן.
 לפירוט השפעות שוטפות נוספות ראה באור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

7.4 תשואת הקרן

עמיתים ותיקים

2016	2017	2018	2019	1-9/2019	1-9/2020	
באחוזים						
4.53	8.57	0.46	15.04	12.06	1.16	תשואה נומינלית, ברוטו
4.84	8.24	(0.72)	14.69	11.50	1.77	תשואה ריאלית, ברוטו

עמיתי תקופת הביניים

2016	2017	2018	2019	1-9/2019	1-9/2020	
באחוזים						
8.87	6.29	(0.72)	13.74	11.22	0.44	תשואה נומינלית, ברוטו
9.21	5.97	(1.90)	13.39	10.67	1.05	תשואה ריאלית, ברוטו

1. התשואות המפורטות לעיל כוללות סיוע ממשלתי כספי.
 גובה הסיוע שונה בין תיק העמיתים הוותיקים לתיק עמיתי הביניים.
2. אגרות החוב המיועדות בתיקי ההשקעות משוערכות לפי שווי הוגן. הואיל וקצב שחלוף אגרות החוב המיועדות שונה בין תיק העמיתים הוותיקים לתיק עמיתי הביניים, קיימים פערים בתשואות בין שני התיקים.

7.5 דוח על התנועה בקרן הפנסיה

7.5.1 תשלומים לעמיתים

2016	2017	2018	2019	1-9/2019	1-9/2020	
אלפי ש"ח						
10,412	8,671	7,291	11,952	9,729	7,274	החזרים לעמיתים שפרשו
29,666	34,255	38,606	42,136	31,070	34,447	תשלומי פנסיית זקנה
1,536	1,038	790	865	626	829	תשלומי פנסיית נכות
4,167	4,338	4,756	4,411	3,290	3,187	תשלומי פנסיית שארים
45,781	48,302	51,443	59,364	44,715	45,737	סה"כ

7.5.2 דמי גמולים מהעמיתים

2016	2017	2018	2019	1-9/2019	1-9/2020	
אלפי ש"ח						
18,304	16,747	15,314	13,673	10,308	9,093	דמי גמולים

7.6 מספר העמיתים

31/12/16	31/12/17	31/12/18	31/12/19	30/9/19	30/9/20	
5,278	4,774	4,276	3,952	4,016	3,700	מספר עמיתים פעילים ומוקפאים
1,291	1,492	1,640	1,813	1,776	1,931	מספר פנסיונרים זקנה
450	481	506	473	482	484	מספר שארים
44	35	30	31	30	30	מספר נכים
7,063	6,782	6,452	6,269	6,304	6,145	

7 תחזית זרמי כספים

הקרן סגורה לקבלת מצטרפים חדשים החל מיום 29 במרס, 1995. הדו"ח האקטוארי כולל תחזית תזרים כספים למספר רב של שנים. התחזית מראה תזרים כספי של דמי גמולים, דמי ניהול, קצבאות וכו' ובנויה על בסיס אותן הנחות כמו המאזן האקטוארי. היות שהקרן סגורה כאמור לקבלת עמיתים תזרים המזומנים העתידי שלה הינו שלילי. הקרן איננה צופה פידיון מואץ של זכויות עמיתים. לקרן אין נכסים שלגביהם ישנו קושי במימוש או חובות עמיתים.

8 שינויים בדירקטוריון החברה ובנושאי משרה בחברה

מינוי מנהל השקעות

ביום 26 באפריל 2020 החל מר גיא פישר לכהן בתפקיד מנהל ההשקעות של החברה. במקביל, החל מהמועד האמור, חדל מר אסף שוהם לכהן כמנהל ההשקעות של החברה.

9. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

החברה מיישמת את הוראות חוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, הנוגעות לבקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי ומבצעת את ההליכים הנדרשים בקשר לכך, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל, ובשיתוף יועצים חיצוניים שנשכרו לביצוע המשימה. במסגרת זאת, אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

א. בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים שלה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומנהל הכספים, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי, בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2020, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה והצהרות המנהלים, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה, מצורפים להלן לאחר דוח דירקטוריון זה.

22 בנובמבר, 2020

אפי סנדרוב
מנהל כללי

רן עוז
יו"ר הדירקטוריון

הצהרה (certification)

אני, אפי סנדרוב, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2020

אפי סנדרוב - מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, חגי אבישר, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2020

חגי אבישר - סמנכ"ל כספים

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2020
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר ביניים
5	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
8	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
9	באור 1 - כללי
10	באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית
11	באור 3 - מכשירים פיננסיים
12	באור 4 - הון ודרישות הון
13	באור 5 - התחייבויות תלויות



סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן-החברה), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2020 ואת הדוחות התמציתיים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ביניים, השינויים בהון ותזרימי המזומנים ביניים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", כפי שאומץ על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחכונות ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחכונות ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, הרינו להפנות את תשומת הלב [לבאור 5](#) בדבר החלטת דירקטוריון החברה על מיזוג החברה לחברת מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
22 בנובמבר, 2020

מבקרים משותפים

ליום 31 בדצמבר 2019 מבוקר	ליום 30 בספטמבר		באור	
	2019	2020		
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
65	45	53		נכסים
55	98	3		נכסי מסים שוטפים
120	143	56		חייבים ויתרות חובה
			3	השקעות פיננסיות
8,358	8,151	10,264		נכסי חוב סחירים
1,345	1,262	-		אחרות
9,703	9,413	10,264		סך כל השקעות פיננסיות
1,562	1,744	648		מזומנים
11,385	11,300	10,968		סך כל הנכסים
9,200	9,200	9,200	4	הון
452	398	169		הון מניות
1,452	1,445	1,509		קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
11,104	11,043	10,878		עודפים
				סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
234	206	87		התחייבויות
47	51	3		התחייבויות בגין מיסים נדחים
281	257	90		זכאים ויתרות זכות
11,385	11,300	10,968		סך כל ההתחייבויות
				סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 22 בנובמבר, 2020

חגי אבישר
סמנכ"ל כספים

אפי סנדרוב
מנכ"ל

רן עוז
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
12,642	3,271	3,219	9,486	9,487	הכנסות מדמי ניהול מקרן פנסיה, נטו רווחים מהשקעות, נטו
290	122	17	281	88	
12,932	3,393	3,236	9,767	9,575	סך כל ההכנסות
12,643	3,272	3,220	9,487	9,486	הוצאות הנהלה וכלליות
289	121	16	280	89	רווח לפני מסים על הכנסה
97	41	6	95	32	מסים על הכנסה
192	80	10	185	57	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה ברווח הכולל יועברו לרווח והפסד:
563	123	(62)	481	(341)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(189)	(143)	-	(189)	(89)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(128)	7	21	(100)	147	
246	(13)	(41)	192	(283)	סך כל רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכר לראשונה ברווח הכולל יועבר לרווח והפסד, נטו
438	67	(31)	377	(226)	סך כל רווח (הפסד) כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	
		אלפי ₪	הון מניות
11,104	1,452	452	9,200
57	57	-	-
(341)	-	(341)	-
(89)	-	(89)	-
147	-	147	-
(283)	-	(283)	-
(226)	57	(283)	-
10,878	1,509	169	9,200

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2020 (מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה ברווח הכולל יועברו לרווח והפסד:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה

סך כל הפסד כולל אחר שלאחר שהוכר לראשונה ברווח הכולל יועבר לרווח והפסד, נטו

סך כל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה ברווח הכולל יועברו לרווח והפסד:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה

סך כל רווח כולל אחר שלאחר שהוכר לראשונה ברווח הכולל יועבר לרווח והפסד, נטו

סך כל רווח כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	
		אלפי ₪	הון מניות
10,909	1,499	210	9,200
10	10	-	-
(62)	-	(62)	-
-	-	-	-
21	-	21	-
(41)	-	(41)	-
(31)	10	(41)	-
10,878	1,509	169	9,200

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2020 (בלתי מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה ברווח הכולל יועברו לרווח והפסד: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה

סך כל הפסד כולל אחר שלאחר שהוכר לראשונה ברווח הכולל יועבר לרווח והפסד, נטו

סך כל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2019 (בלתי מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה ברווח הכולל יועברו לרווח והפסד: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה

סך כל הפסד כולל אחר שלאחר שהוכר לראשונה ברווח הכולל יועבר לרווח והפסד, נטו

סך כל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,666	1,260	206	9,200
192	192	-	-
563	-	563	-
(189)	-	(189)	-
(128)	-	(128)	-
246	-	246	-
438	192	246	-
11,104	1,452	452	9,200

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה ברווח הכולל יועברו לרווח והפסד: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה

סך כל רווח כולל אחר שלאחר שהוכר לראשונה ברווח הכולל יועבר לרווח והפסד, נטו

סך כל רווח כולל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
192	80	10	185	57	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
					(רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות:
(96)	22	(17)	(89)	2	נכסי חוב סחירים
(190)	(143)	-	(189)	(89)	השקעות אחרות
97	41	6	95	32	הוצאות מסים על הכנסה
(189)	(80)	(11)	(183)	(55)	
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(48)	(46)	1	(91)	52	שינוי בחייבים ויתרות חובה
47	2	(1)	51	(44)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(1)	(44)	-	(40)	8	
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה
					עבור:
209	142	175	210	223	ריבית שהתקבלה
15	-	-	15	40	מסים שהתקבלו
(114)	(34)	(22)	(91)	(59)	מסים ששולמו
110	108	153	134	204	
112	64	152	96	214	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות שוטפת
(307)	398	-	(109)	(1,128)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
					מימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(195)	462	152	(13)	(914)	עליה (ירידה) במזומנים
1,757	1,282	496	1,757	1,562	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
1,562	1,744	648	1,744	648	יתרת מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

1. יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן - החברה) התאגדה ביום 1 ביוני, 2007 והיא עוסקת בניהול קרן פנסיה ותיקה, יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן - הקרן) שהינה קרן מקיפה לעצמאים. החברה הינה בבעלות ובשליטה מלאה של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - מגדל) אשר נשלטת בידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - מגדל אחזקות).
2. הצד הסופי ששולט במגדל אחזקות הם ה"ה שלמה אליהו וחייה אליהו (להלן ביחד - בעלי השליטה).
3. על פי החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 ועל-פי הוראות משרד האוצר קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום זה.
4. נכסיה והתחייבויותיה של קרן הפנסיה מנוהלים על פי הוראות החוק, בנפרד מחשבונות החברה. עמיתי הקרן נושאים במרבית התשואות והסיכונים ולחברה אין בעלות עליהם או התחייבות לתשואה לעמיתה. לפיכך לא נכללו הנכסים והתחייבויות ותוצאות הפעילות של קרן הפנסיה בדוחות הכספיים של החברה.
5. ביום 28 באוקטובר 2019, אישר דירקטוריון החברה התקשרות בהסכם למיזוג החברה למגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ (להלן: "מגדל מקפת") וזאת בהתאם למיזוג סטטוטורי בהתאם לפרק הראשון בחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (בכפוף לאישור בעלי מניות החברה). בנוסף, אישר הדירקטוריון את העברת ניהול הקרן לניהול מגדל מקפת בהתאם לסעיף 41 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 ולהוראות הממונה על שוק ההון בענין זה. השלמת האמור, כפופה לבחינה של היבטים שונים לרבות כאלו שנקבעו בתנאים מתלים המפורטים בהסכם וביניהם, קבלת אישור מרשות המיסים, אישורי רשויות, תיקון תקנון וכל אישור נוסף, ככל שיידרש.

ב. החברה מנהלת קרן פנסיה כמפורט להלן:

שם קרן הפנסיה	מספר אוצר	סוג הקרן
יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ	414	קרן פנסיה ותיקה עם מנגנון איזון אקטוארי

ג. התמודדות החברה עם משבר נגיף הקורונה

החל מסוף שנת 2019, התפשט נגיף הקורונה (COVID-19) במדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל. בתגובה לכך ננקטו אמצעים שונים לצמצום החשיפה לנגיף, לרבות מגבלות תנועה והתקהלות, צמצום כוח אדם במקומות עבודה וקביעת הנחיות לבידוד אנשים אשר יש חשש כי נדבקו בנגיף.

מכלול הוראות תקנות החירום שפורסמו בעקבות המשבר, ומגבלות הנוכחות במקום העבודה, הביאו לירידה חדה בפעילות העסקית ושוק התעסוקה במשק.

גופים חיוניים ובכללם החברה, לא נכללו במסגרת הגבלת הפעילות העסקית אולם לנוכח מגבלות הריחוק החברתי, ננקטו צעדים המחויבים לצמצום ומניעת הדבקות בקרב עובדי החברה ולקוחותיה ובהתאם לכך הופעלו מערכות טכנולוגיות לעבודה מרחוק.

השפעה על נכסיה המנוהלים של החברה

לקראת סוף הרבעון הראשון של שנת הדוח, חלו ירידות חדות בשווקים הפיננסיים, שהביאו להפסדים בתיק הנוסטרו של החברה ולירידה בסך הנכסים של קרן הפנסיה שבניהולה.

במהלך הרבעון השני והשלישי של שנת הדוח חלה התאוששות בשווקי ההון אשר קיזזה באופן חלקי את ההפסדים הנ"ל ובהתאם לכך נרשמו בתקופה זו רווחי השקעות נוסטרו ועליה בהיקף הנכסים של קרן הפנסיה שבניהולה.

סך הנכסים המנוהלים על ידי החברה בקרן הפנסיה ליום 30 בספטמבר 2020 הינו בסך כ-1,984 מיליון ש"ח. ירידה בסך כ- 24 מיליון ש"ח לעומת סך הנכסים ליום 31 בדצמבר 2019.

סך הפסדי השקעות תיק הנוסטרו של החברה בתקופת הדוח הסתכמו בכ-342 אלפי ש"ח. מתוכם הפסדי השקעות בסך כ-512 אלפי ש"ח בתקופת הרבעון הראשון של שנת הדוח אשר קוּוּזוּ ברווחי השקעות בסך כ-170 אלפי ש"ח בתקופת הרבעון השני והשלישי.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי - IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחס עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (להלן: "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 בנובמבר, 2020.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בתמצית דוחות הכספיים ביניים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ג. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים

פרויקט השיפורים בתקינה הבינלאומית לשנים 2018-2020

בחודש מאי 2020 פרסם ה-IASB תיקונים מסוימים במסגרת פרויקט השיפורים מחזור 2018-2020. להלן התיקון לתקן מבהיר אילו עמלות על החברה לכלול כאשר היא מבצעת את מבחן "10 האחוזים" בסעיף ב.3.6 בתקן, בעת בחינה האם תנאים של מכשיר חוב שתוקן או הוחלף שונים באופן מהותי ממכשיר החוב המקורי.

התיקון יושם לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2022, או לאחוריו. התיקון יושם לגבי מכשיר החוב שתוקן או הוחלף החל מהשנה בה התיקון לתקן יושם לראשונה.

להערכת החברה, לתיקון לעיל לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 3 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים, חייבים ויתרות חובה, נכסי והתחייבויות מסים שוטפים וזכאים ויתרות זכות, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2020	
רמה 1			
מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח			
8,358	8,151	10,264	נכסי חוב סחירים
1,345	1,262	-	קרנות סל
<u>9,703</u>	<u>9,413</u>	<u>10,264</u>	סך הכל

במהלך התקופות המדווחות לא היו העברות בגין מדידת שווי הוגן של מכשיר פיננסי כלשהו בין הרמות.

באור 4 - הון ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליים 31 בדצמבר 2019	ליים 30 בספטמבר		הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א) הון קיים
	2019	2020	
	אלפי ש"ח		
10,000	10,000	10,000	
11,104	11,043	10,878	
			עודף
1,104	1,043	878	

סכום ההון הנדרש הינו בהתאם לסכום המינימלי המצוין בתקנות.

(א) דרישות ההון מחברות מנהלות כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח.

חברה מנהלת נדרשת להעמיד הון נוסף בגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש הכלולות בתקנות החדשות. עוד נקבע כי חברה מנהלת לא תחזיק נכסים בלתי מוחשיים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש.

חברה מנהלת רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.

(ב) היתר/הממונה על שוק הון

אליהו 1959 בע"מ (להלן: "אליהו") המהווה חלק משרשרת האחזקה בחברה עדכן את החברה כי ביום 19 בספטמבר 2017 התקבל אצל אליהו היתר חדש שניתן לה"ה שלמה אליהו וחיה אליהו ע"י הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון להחזקת אמצעי שליטה ולשליטה במבטחים מגדל חברה לביטוח בע"מ, מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ויוזמה קרן פנסיה לעצמאיים בע"מ (להלן: "המבטחים").

ההיתר החדש כולל תנאים ומגבלות כמקובל בהיתר שליטה במבטחים, ובין היתר, מגבלות ותנאים בדבר אופן החזקה באמצעי השליטה בשרשרת האחזקות שבין בעלי השליטה ועד למבטחים, בדבר שמירת מבנה השליטה ושיעור החזקה מינימאלי בשרשרת האחזקות, בדבר שמירת יחס ההון העצמי ובדבר התנאים שבהם בעלי השליטה רשאים לקבל דמי ניהול מהגופים המוסדיים שבשליטת מגדל אחזקות.

לעניין שיעורי החזקה המינימאליים נדרש שיעור החזקה במישרין של מעל 50% מכלל אמצעי השליטה בכל החברות שבשרשרת האחזקות, ולעניין האחזקות במישרין במגדל אחזקות נדרש שיעור החזקה מינימאלי של מעל 30% מכלל אמצעי השליטה בה. במקביל נדרש כי בעלי השליטה ישמרו על שיעור החזקה משורשר לפי שיטת המכפלות של לפחות 20% מהזכויות ההוניות בכל אחד מהמבטחים. לעניין ההון העצמי נדרש כי שיעור ההון העצמי בכל תאגיד בחברות שבשרשרת האחזקות ובחברת מגדל אחזקות לא יפחת מ- 50%.

בנוסף מסר מר שלמה אליהו לממונה כתב התחייבות לפיו התחייב בהיותו בעל השליטה במבטחים להשלים את ההון העצמי של מגדל חברה לביטוח בע"מ לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן וכן להשלים את ההון העצמי של החברה ושל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן. התחייבות זו היא בלתי הדירה ותהיה תקפה כל עוד מר שלמה אליהו שולט, במישרין או בעקיפין, במבטחים.

באור 5 - התחייבויות תלויות

- א. בהליכים משפטיים אשר בהם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטית שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("More Likely Than Not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל, נכללות דוחות הכספיים (של קרן הפנסיה או החברה המנהלת לפי העניין) הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.
- ב. בתאריך 9/2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה כייצוגית על ידי עמיתים במגדל ביטוח נגד מגדל חברה לביטוח וכנגד מגדל מקפת. עילת התביעה והטענות המרכזיות הינן נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של הגופים המוסדיים בקבוצת מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא בית המשפט לנכון. בקשה לסילוק על הסף שהגישה מגדל נדחתה. ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לאחר שנכשל תהליך גישור בנושא. ביום 14 במרס, 2018 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית. ביום 16 בספטמבר, 2018 מגדל הגישה תגובה לבקשה המתוקנת בצירוף חוות דעת מומחה. לנוכח המלצת בית המשפט הצדדים בעיצומו של הליך גישור נוסף אשר הבשיל לכדי הסכם פשרה אשר הוגש לאישור בית המשפט, ביום 22 ביוני 2020. עם קבלת הסדר הפשרה, בית המשפט הורה על פרסומו. במסגרת הסדר הפשרה הסכימו המשיבות לשלם, מבלי להודות בחבות כלשהי מצידן, סך כולל של 12 מלש"ח הכולל בעיקרו פיצוי לקבוצה, גמול ושכ"ט למבקשים ובאי כוחם. הפיצוי לקבוצה יזוכה לחשבונות העמיתים. ההסכם הועבר להתייחסות היועץ המשפטי לממשלה.
- ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה וקרן הפנסיה המנוהלת על ידה, לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין צדדים שלישיים, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בתחום החסכון הפנסיוני ארוך טווח, בו פועלת החברה, בהיותו מאופיין באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצר והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על ידי העמיתים, פיצולם ושייכותם, ניהול ההשקעות, תשלומי ההפקדות שלו ועוד.
- עוד יצוין, כי מוצרי החברה אשר מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בתוכניות פנסיה יש לעיתים בכדי להשפיע על רווחיות החברה, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם תוכניות הפנסיה המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.
- כמו כן, תחום החסכון הפנסיוני הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות מיכונית או טעות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת באופן שוטף בטיוב זכויות העמיתים בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.
- החברה חשופה לתביעות וטענות בגין ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בחברה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

הצהרה (certification)

אני, אפי סנדרוב, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2020

אפי סנדרוב - מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, חגי אבישר, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2020

חגי אבישר - סמנכ"ל כספים

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים
קרן פנסיה ותיקה

תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2020

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות הכנסות והוצאות ביניים
5	תמצית התנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	באור 1 - כללי
7	באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית
7	באור 3 - נתוני השינוי במדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר ארצות הברית
8	באור 4 - נכסים לפי קבוצות עמיתים
9	באור 5 - התחייבויות פנסיוניות
12	באור 6 - הוצאות דמי ניהול
12	באור 7 - התחייבויות תלויות
14	באור 8 - תשואות הקרן



סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000



Building a better
working world

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים - קרן פנסיה ותיקה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים - קרן פנסיה ותיקה (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ, הכוללת את הדוחות התמציתיים על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2020 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן-הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו (להלן - חוק הפיקוח). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
22 בנובמבר, 2020

מבקרים משותפים

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2020	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		רכוש שוטף מזומנים ושווי מזומנים סיוע ממשלתי כספי חייבים ויתרות חובה
96,992	96,025	101,586	
21,822	16,104	16,245	
5,635	15,195	12,291	
124,449	127,324	130,122	סך הכל רכוש שוטף
893,360	862,957	905,483	השקעות ניירות ערך שאינם סחירים
896,897	884,810	863,125	ניירות ערך סחירים
91,804	94,482	88,964	הלוואות
2,601	2,456	2,608	נדל"ן להשקעה
1,884,662	1,844,705	1,860,180	סך-הכל השקעות
2,009,111	1,972,029	1,990,302	סך-הכל נכסים
1,640	2,000	6,477	זכאים ויתרות זכות
1,137,388	1,079,294	1,197,451	התחייבויות פנסיוניות התחייבויות צבורות:
707,032	684,385	719,103	לפנסיונרים
761,864	719,989	767,758	למבוטחים פעילים
2,606,284	2,483,668	2,684,312	למבוטחים לא פעילים
204,735	199,578	195,624	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד בניכוי:
(66,021)	(66,753)	(58,735)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(187,689)	(164,285)	(204,171)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
(202,696)	(146,751)	(291,138)	סיוע ממשלתי בגין כרית הביטחון (ראה באור 5 ד')
(251,671)	(178,211)	(358,420)	
2,354,613	2,305,457	2,325,892	
(347,142)	(335,428)	(342,067)	סיוע ממשלתי ישיר: ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
2,007,471	1,970,029	1,983,825	סך-הכל התחייבויות פנסיוניות
2,009,111	1,972,029	1,990,302	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 בנובמבר, 2020

חגי אבישר
סמנכ"ל כספים

אפי סנדרוב
מנכ"ל

רן עוז
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
(2,933)	(576)	(254)	(3,140)	(1,444)	<u>הכנסות (הפסדים)</u>
					<u>מזומנים ושווי מזומנים</u>
122,323	38,874	2,530	107,518	14,963	<u>מהשקעות</u>
118,977	22,599	14,089	88,372	(6,532)	מניירות ערך שאינם סחירים
8,217	1,679	2,449	7,260	659	מניירות ערך סחירים
298	51	43	108	112	מפקדונות והלוואות
249,815	63,203	19,111	203,258	9,202	מנדל"ן להשקעה
21,817	5,634	5,643	16,099	16,243	סיוע ממשלתי כספי
268,699	68,261	24,500	216,217	24,001	סך-הכל הכנסות
12,642	3,271	3,219	9,486	9,487	<u>הוצאות</u>
1,531	404	462	1,019	1,347	דמי ניהול
277	115	63	189	169	הוצאות ישירות
14,450	3,790	3,744	10,694	11,003	הוצאות מסים
					סך-הכל הוצאות
254,249	64,471	20,756	205,523	12,998	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה, נטו מועבר לדוח תנועה בקרן הפנסיה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2019	2020	2019	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
1,798,913	1,918,173	1,974,363	1,798,913	2,007,471	<u>יתרת הקרן לתחילת התקופה</u>
					<u>תוספות לקרן</u>
13,673	3,300	3,078	10,308	9,093	דמי גמולים מעמיתים
254,249	64,471	20,756	205,523	12,998	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות
267,922	67,771	23,834	215,831	22,091	סך-הכל תוספות לקרן
					<u>תשלומים והעברות</u>
42,136	10,715	11,690	31,070	34,447	תשלומים לפנסיונרים:
865	214	179	626	829	תשלומי פנסיית זקנה
4,411	1,173	1,062	3,290	3,187	תשלומי פנסיית נכות תשלומי פנסיית שארים
47,412	12,102	12,931	34,986	38,463	סך-הכל תשלומים לפנסיונרים
11,952	3,813	1,441	9,729	7,274	החזרים לעמיתים שפרשו
59,364	15,915	14,372	44,715	45,737	סך-הכל תשלומים והעברות
2,007,471	1,970,029	1,983,825	1,970,029	1,983,825	<u>יתרת הקרן לסוף התקופה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1 - כללי

א. קרן הפנסיה

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן - "הקרן") הינה קרן פנסיה ותיקה מקיפה לעצמאים. הקרן מאושרת על ידי רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן - "רשות שוק ההון") ונציבות מס הכנסה. הקרן מנוהלת על ידי יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"). הקרן מעניקה כסויים למקרי מוות, אובדן כושר עבודה ופרישה לפנסיה בגיל זקנה, בתמורה לדמי גמולים הנגבים מהמבוטחים.

על-פי החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 ועל-פי הוראות משרד האוצר, קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום זה.

עד ליום 31 באוגוסט, 2003 הקרן השקיעה בכל תחילת חודש את כל היתרות הכספיות הפנויות שלה באג"ח מיועדות מסוג מירון, הנושאות ריבית ריאלית בשיעור 5.57% שנתי. החל מיום 1 בספטמבר, 2003 ועד ליום 30 בספטמבר, 2012 השקיעה הקרן את כל היתרות הכספיות הפנויות שלה בשוק ההון. החל מיום 1 באוקטובר 2012 עם ירידת שיעור האחזקה באג"ח מיועדות מתחת ל-30% חזרה הקרן לרכוש אג"ח מיועדות מסוג ערד הנושאות ריבית ריאלית בשיעור 4.86%.

ב. החברה המנהלת

החברה המנהלת הינה בבעלות ובשליטה מלאה של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "מגדל").
הצד הסופי ששולט במגדל הם ה"ה שלמה אליהו וחייה אליהו (להלן ביחד - בעל השליטה).

בידי החברה המנהלת רשיון מבטח, בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א - 1981, לעסוק בביטוח פנסיוני. רשיון זה - ביחד עם אישור קופת גמל משלמת לקצבה שנתקבל ממשרד האוצר, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, מאפשר לה להפעיל את קרן הפנסיה. נתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות רשות שוק ההון. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין הקרן ונכסיה.

ג. התמודדות החברה עם משבר נגיף הקורונה

החל מסוף שנת 2019, התפשט נגיף הקורונה (COVID-19) במדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל. בתגובה לכך ננקטו אמצעים שונים לצמצום החשיפה לנגיף, לרבות מגבלות תנועה והתקהלות, צמצום כוח אדם במקומות עבודה וקביעת הנחיות לבידוד אנשים אשר יש חשש כי נדבקו.

מכלול הוראות תקנות החירום שפורסמו בעקבות המשבר, ומגבלות הנוכחות במקום העבודה הביאו לירידה חדה בפעילות העסקית ושוק התעסוקה במשק.

גופים חיוניים ובכללם החברה המנהלת, לא נכללו במסגרת הגבלת הפעילות העסקית אולם לנוכח מגבלות הריחוק החברתי, ננקטו צעדים המחויבים לצמצום ומניעת הדבקות בקרב עובדי החברה המנהלת ולקוחותיה ובהתאם לכך הופעלו מערכות טכנולוגיות לעבודה מרחוק.

השפעה על נכסיה המנוהלים של קרן הפנסיה

לקראת סוף הרבעון הראשון של שנת הדוח, חלו ירידות חדות בשווקים הפיננסיים, שהביאו להפסדי השקעות וירידה בסך הנכסים של קרן הפנסיה.

במהלך הרבעון השני והשלישי של שנת הדוח חלה התאוששות בשוקי ההון אשר קיזזה את ההפסדים הנ"ל ובהתאם לכך נרשמו בתקופה זו רווחי השקעות.

סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר 2020 הינו בסך כ-1,984 מיליון ש"ח. ירידה בסך כ-24 מיליון ש"ח לעומת סך הנכסים ליום 31 בדצמבר 2019.

החברה בוחנת את השפעתו של משבר נגיף הקורונה על השווי ההוגן של נכסי ההשקעה הלא סחירים של קרן הפנסיה שבניהולה. נכס הנדל"ן להשכרה המוחזק ע"י הקרן הינו בניין משרדים. מבחינה שערכה החברה ובהתאם להערכה שנתקבלה ממעריך שווי חיצוני בלתי תלוי, עולה כי לגבי בניין המשרדים לא מתקיימות אינדיקציות לשינויים בשיעורי ההיוון ובהנחות העבודה שעמדו בבסיס הערכות השווי של נכסי הנדל"ן ליום 31 בדצמבר 2019.

ביחס למכשירים הוניים לא סחירים, החברה המנהלת בחנה את הצורך בירידת ערך בהשקעות בהם נתגלו סממנים לירידת ערך, תוך שימוש במידע הזמין ביותר שברשותה והשפעתו קיבלה ביטוי בדוחות הכספיים.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן: התקנות). דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2020 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן- דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן- הדוחות הכספיים השנתיים).

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בדוחות ביניים אלה זהים באופן עקבי ליישומם בדוחות השנתיים האחרונים.

באור 3 - להלן נתוני השינוי במדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר של ארצות הברית:

שער החליפין של הדולר של ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	בגין	ידוע	
	%	%	
(0.43)	(0.69)	(0.59)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום: 30 בספטמבר 2020
(7.10)	0.60	0.51	
(0.72)	0.10	0.10	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום: 30 בספטמבר 2020
(2.36)	(0.30)	(0.69)	
3.46	0.60	0.30	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

(* המדד לפי בסיס ממוצע 2012 = 100.)

באור 4 - נכסים לפי קבוצות עמיתים

ליום 30 בספטמבר, 2020 (בלתי מבוקר)

נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים	נכסים
101,586	3,329	98,257	מזומנים ושווי מזומנים
16,245	137	16,108	סיוע ממשלתי כספי
12,291	223	12,068	חיובים ויתרות חובה
905,483	17,855	887,628	ניירות ערך שאינם סחירים
863,125	22,553	840,572	ניירות ערך סחירים
88,964	733	88,231	הלוואות
2,608	-	2,608	נדל"ן להשקעה
1,990,302	44,830	1,945,472	סך הכל נכסים
6,477	145	6,332	התחייבויות אחרות
1,983,825	44,685	1,939,140	

ליום 30 בספטמבר, 2019 (בלתי מבוקר)

נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים	נכסים
96,025	4,390	91,635	מזומנים ושווי מזומנים
16,104	135	15,969	סיוע ממשלתי כספי
15,195	336	14,859	חיובים ויתרות חובה
862,957	17,571	845,386	ניירות ערך שאינם סחירים
884,810	20,748	864,062	ניירות ערך סחירים
94,482	670	93,812	הלוואות
2,456	-	2,456	נדל"ן להשקעה
1,972,029	43,850	1,928,179	סך הכל נכסים
2,000	30	1,970	התחייבויות אחרות
1,970,029	43,820	1,926,209	

ליום 31 בדצמבר, 2019 (מבוקר)

נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים	נכסים
96,992	3,636	93,356	מזומנים ושווי מזומנים
21,822	185	21,637	סיוע ממשלתי כספי
5,635	134	5,501	חיובים ויתרות חובה
893,360	17,918	875,442	ניירות ערך שאינם סחירים
896,897	22,267	874,630	ניירות ערך סחירים
91,804	658	91,146	הלוואות
2,601	-	2,601	נדל"ן להשקעה
2,009,111	44,798	1,964,313	סך הכל נכסים
1,640	10	1,630	התחייבויות אחרות
2,007,471	44,788	1,962,683	

באור 5 - התחייבויות פנסיוניות

א. הדוח האקטוארי של הקרן נערך על ידי אקטואר הקרן, מר אלן דובין.

ב. להלן התנועה בעודף (גירעון) האקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
-	-	-	-	-	גירעון אקטוארי לתחילת השנה
(317,067)	(161,165)	36,165	(249,026)	(82,108)	שינוי בשיעור ההיוון
182,712	143,857	(31,847)	126,766	88,442	סיוע ממשלתי בגין כרית הביטחון
134,355	17,308	(4,318)	122,260	(6,334)	השפעות שוטפות (ראה סעיף ג' להלן)
-	-	-	-	-	עודף (גירעון) אקטוארי

ג. השפעות שוטפות כוללות עודפים (גרעונות) שנוצרו כתוצאה מ-:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
2,993	(18,849)	(57,965)	16,809	(36,980)	שינויים דמוגרפיים
150,817	36,974	35,978	98,708	19,208	תשואה בפועל גבוהה (נמוכה)
(152)	118	(285)	(170)	828	מהתשואה החזויה
(26,393)	-	-	-	-	ריבית והצמדה על יתרת שנה קודמת
-	-	6,800	-	6,800	עדכון בהנחות הדמוגרפיות ע"י האוצר
7,090	(935)	11,154	6,913	3,810	(ראה סעיף ב' לעיל)
134,355	17,308	(4,318)	122,260	(6,334)	טיוב נתונים ועדכון הערכה אחרות
					סך הכל השפעות שוטפות

סך הגירעון האקטוארי למועד הדוח (לפני ניצול כרית הבטחון) הינו בסך כ-291 מלש"ח, עליה בסך כ-88 מלש"ח מסכום הגירעון לתום שנה קודמת. בהתאם לכך, הגדילה הקרן את השימוש בכרית הבטחון מסך כ-203 מלש"ח לתום שנה קודמת לסך כ-291 מלש"ח לתום תקופת הדוח ואיפסה את סכום הגירעון למועד המאזן (כמפורט בסעיף ה' להלן). סכום זה נמוך מתקרת הכרית כפי שחושבה בהתאם להנחיות המפורטות בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017.

העליה בגירעון נובעת בעיקר מהשפעת הגורמים הבאים: ירידה בוקטור ריביות ההיוון בסך כ-82 מלש"ח, שינויים דמוגרפיים בסך כ-37 מיליון ש"ח בעיקר כתוצאה מגידול בשכר הממוצע במשך ובקיצוץ תשואה בפועל גבוהה מתשואה צפויה בסך כ-19 מלש"ח.

באור 5 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ד. להלן הוראות תקנון הקרן למנגנון איזון אקטוארי:

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן (זכויות נצברות וזכויות עתידיות), נכון לתאריך הדין וחשבון הכספי השנתי, אשר במסגרתו יחושב העודף האקטוארי או הגירעון האקטוארי של הקרן (להלן - "המאזן האקטוארי השנתי"). איזון אקטוארי יעשה ביחס לכלל האוכלוסיה וללא אבחנה בין עמיתים ותיקים לעמיתי תקופת הביניים.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על עודף אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה (להלן - "העודף המקסימאלי"), תגדיל הקרן את זכויות העמיתים, הפנסיונרים והשאיירים בגין העודף האקטוארי העולה על העודף המקסימאלי, וזאת בכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי, ובכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון של 3%-5% (ועד בכלל) מסך כל התחייבויות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

שינוי זכויות כאמור יחול רק על עמיתי הקרן וכן על פנסיונרים ושאיירים ביום 31 במרס שלאחר תום השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי השנתי, וזאת בגין זכויותיהם כפי שהיו ביום 31 בדצמבר של השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי כאמור.

המאזן האקטוארי השנתי יתבסס על נתונים שונים, הכוללים בין היתר: דמי ניהול, נתונים דמוגרפיים, שכר ממוצע במשק, תשואה שתשיג הקרן בפועל, והכל בהתאם להסדר התחיקתי כפי שיהיה מעת לעת.

במכתב האוצר מיום 3 במרס, 2015 בנושא מנגנון איזון אקטוארי בקרן פנסיה ותיקה נקבע שבכוונת האוצר לשנות את אופן הדיווח על התחייבויות ונכסי הקרן כך ששיעור הגירעון או העודף המוצג במאזן האקטוארי יהא זהה לשיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן. עוד נקבע במכתב כי חברה מנהלת נדרשת להפעיל מנגנון איזון אקטוארי אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

ליום 31 בדצמבר 2016 שיעור עדכון זכויות העמיתים שנדרש על מנת להביא את הקרן לאיזון עלה אף הוא על 5%.

נוכח תוצאות המאזן האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2016 בו הוצג גירעון בשיעור העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן אשר חייב גריעת התחייבות לצורך איזון הקרן בשיעור העולה אף הוא על 5% מסך כל התחייבויות הקרן - מחוייבת היתה הקרן בהתאם לתקנונה להפחית זכויות פנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בסכום של כ- 199 מיליון ש"ח (בכפוף לאישור הממונה), אילולא היתה מעדכנת את התקנון לצורך קבלת כרית הביטחון (הפחתת זכויות העמיתים כתוצאה מתיקון התקנון לצורך אימוץ כרית ביטחון הסתכמה בסכום נמוך יותר של כ- 169 מיליון ש"ח כמפורט בסעיף ה' להלן).

ליום 30 בספטמבר 2020, לאחר אימוץ כרית הביטחון שנעשה בד בבד עם תיקון התקנון והפחתת הזכויות הציגה הקרן גירעון אקטוארי בסך כ-291 מיליון ש"ח (גירעון בשיעור של כ-10.1% מסך התחייבויות הקרן) לפני הפעלת כרית הביטחון. לאחר הפעלת כרית הביטחון אופס גירעון הקרן.

באור 5 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ה. כרית הבטחון

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017. החוק מעגן מתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בו. כמו כן, החוק כולל כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ובכללן יוזמה קרן פנסיה לעצמאים, בהתאם לעקרונות ולתנאים המפורטים בו. כרית הביטחון מיועדת לשמש לצורך כיסוי גירעון שיכול להיווצר בקרנות כתוצאה מירידה בשיעורי ריבית צפויים על-פיהם מחושבות ההתחייבויות של הקרנות במאזני הקרנות ("יעקום הריבית") ביחס לריבית צמודה בשיעור של 4%.

בהתאם לחוק, קרן שאינה בהסדר תהיה זכאית לקבל סיוע מכרית הביטחון אם תיקנה את תקנונה כך שהופחתו התחייבויותיה כלפי עמיתיה הקרן, לרבות כלפי מקבלי הגמלה, בהתאם לחוק כמפורט להלן:

גיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן יועלה בהדרגה בהתאם לגיל הפרישה לנשים ולגברים כפי שיהיה בחוק גיל פרישה מעת לעת, כאשר הקיצבה שתשולם החל מגיל הפרישה תעמוד על הסכום שהיה משולם למבוטח טרם שינוי גיל הפרישה כאמור.

הקצבה של מי שביקש לקבל קצבה לפני הגיעו לגיל הזכאות החדש תופחת בשיעור שיקבע בתקנון הקרן לפי חישוב אקטוארי שיבטיח כי הקדמת הפרישה כאמור לא תגדיל את ההתחייבויות לקרן.

מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:

- בשנה הקובעת (השנה שבה הופחתו התחייבויות הקרן בשיעור השפעת השינויים בתקנון) - 0.75%
- בשנה הראשונה שלאחר השנה הקובעת - 1.00%
- בשנה השניה שלאחר השנה הקובעת - 1.50%
- מהשנה השלישית שלאחר השנה הקובעת ואילך - 1.75%

הממונה רשאי לאשר לקרן ותיקה שאינה בהסדר לתקן את תקנונה, כך שייקבע בו כי לאחר שגיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן הועלה, תוגדל קצבת הזקנה למי שלגביו הועלה גיל הזכאות כאמור, בשיעור מסוים, ובלבד שהעלות הנובעת מההגדלה תמומן באמצעות הפחתת התחייבויות אחרות של הקרן וסך הפחתת התחייבויות הקרן לאחר תיקונים אלו, יהיה בגובה הפרשי ההתחייבויות בשל העלאת גיל הזכאות.

החברה אימצה את כרית הביטחון תוך תיקון תקנון הקרן באופן שיכללו בו השינויים הנדרשים על-פי החוק כאמור. תיקון התקנון אושר ע"י רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ונכנס לתוקף החל מיום 1 במרס 2017.

תיקון התקנון כאמור, אשר נדרש לצורך קבלת הכרית, הקטין את ההתחייבות למבוטחים בסך של כ- 169 מיליוני ש"ח (במונחי סוף חודש מרץ 2017) תוך גריעת זכויות בשיעור אחיד בסך 5.7%.

להלן פירוט השינויים העיקריים שבוצעו בתקנון הקרן:

1. כלל זכויות העמיתים בקרן (זכויות שנצברו וזכויות שיצברו בעתיד) יופחתו בשיעור 5.7%. ההפחתה תחול על כל תשלום (ובכלל זה, החזר כספים או פדיון, כל גמלה (גמלת זקנה, גמלת נכות וגמלת שאירים) או היוון גמלה) שתשלם הקרן, החל מיום 01/03/2017, לעמית או לשאירים או למוטבים או ליורשים ולכל מאן שהוא ובכלל זה לצדדים שלישיים. על אף האמור, שיעור ההפחתה ביחס למקבלי גמלה, יהיה מדורג ויעדכן את הגמלאות בשיעור של 1.9% מדדי שנה, במשך 3 שנים עד להפחתה כוללת בשיעור 5.7%. ההפחתה מכל גמלה תחול הן על מקבלי גמלה קיימים, שהחלו לקבל גמלה לפני ה- 01/03/2017 והן על מי שתחילת תשלומי הגמלה בגינו תהא לאחר ה- 01/03/2017, בהתאם לשיעור הכולל בכל מועד.
2. כלל עמיתי הקרן (גברים ונשים) יהיו רשאים להמשיך ולשלם דמי ביטוח לקרן לאחר גיל 65 ועד גיל 67. דמי ביטוח אלו יקנו צבירה של זכויות נוספות להגדלת קצבאות זקנה, נכות ושאיירים בהתאם לצבירה שתחושב על תשלומי דמי הביטוח הנוספים שישולמו.

באור 6 - הוצאות דמי ניהול

א. ההרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		דמי ניהול מדמי גמולים, נטו דמי ניהול מנכסים, נטו
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
1,227	298	278	925	824	
11,415	2,973	2,941	8,561	8,663	
<u>12,642</u>	<u>3,271</u>	<u>3,219</u>	<u>9,486</u>	<u>9,487</u>	סך הכל דמי ניהול, נטו

ב. שיעור דמי הניהול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		שיעור דמי הניהול שרשאת החברה המנהלת לגבות מסך הנכסים על פי הוראות הדין:
%	%		%		
0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	
0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל מסך הנכסים (של המבוטחים והפנסיונרים):
10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	שיעור דמי הניהול שרשאת החברה המנהלת לגבות מסך דמי הגמולים על פי הוראות הדין:
8.98	9.03	9.04	8.98	9.06	שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל מסך דמי הגמולים (ששילמו המבוטחים):

באור 7 - התחייבויות תלויות

1. בהליכים משפטיים אשר בהם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטית שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("More Likely Than Not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל, נכללות בדוחות הכספיים (של קרן הפנסיה או החברה המנהלת לפי העניין) הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

2. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה וקרן הפנסיה המנוהלת על ידה, לעמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין צדדים שלישיים, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בתחום החסכון הפנסיוני ארוך טווח, בו פועלת החברה, בהיותו מאופיין באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצר והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על ידי העמיתים, פיצולם ושיוכם, ניהול ההשקעות, תשלומי ההפקדות שלו ועוד.

עוד יצוין, כי מוצרי החברה המנהלת אשר מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בתוכניות פנסיה יש לעיתים בכדי להשפיע על רווחיות החברה, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם תוכניות הפנסיה המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

באור 7 - התחייבויות תלויות (המשך)

כמו כן, תחום החסכון הפנסיוני הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות מיכונית או טעות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת באופן שוטף בטיוב זכויות העמיתים בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה המנהלת חשופה לתביעות וטענות בגין ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בחברה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. החברה המנהלת רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה המנהלת מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ביחס לזכויות עמיתים על פי תקנוני קרנות הפנסיה ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי אגף תלונות הציבור בחברה המנהלת. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת עמיתים, מבלי לגרוע מהסיכון שהעמית יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

באור 8 - תשואות הקרן

להלן תשואות הקרן בחלוקה לפי סוגי עמיתים בתקופת הדוח :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוטחים רגילים
	2019	2020	2019	2020	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
%	%		%		
15.04	3.54	1.20	12.06	1.16	נומינלית, ברוטו
14.69	4.26	1.10	11.50	1.77	ריאלית, ברוטו
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		עמיתי הביניים
2019	2019	2020	2019	2020	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
%	%		%		
13.74	3.28	0.92	11.22	0.44	נומינלית, ברוטו
13.39	3.99	0.82	10.67	1.05	ריאלית, ברוטו

(1) התשואות המפורטות לעיל כוללות סיוע ממשלתי כספי. גובה הסיוע שונה בין תיק העמיתים הותיקים לתיק עמיתי הביניים.

(2) אגרות החוב המיועדות בתיקי ההשקעות משוערכות לפי שווי הוגן. הואיל וקצב שחלוף אגרות החוב המיועדות שונה בין תיקי העמיתים הוותיקים לתיק עמיתי הביניים, קיימים פערים בתשואות בין שני התיקים.